

**GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA
CENTRALNE LABORATORIUM
REFERENCYJNE LABORATORIUM NASIENNE W POZNANIU**

Badanie biegiłości w laboratoryjnej ocenie nasion jako potwierdzenie kompetencji laboratoriów akredytowanych w ISTA

Proficiency test in seed testing as a confirmation of the competence of ISTA accredited laboratories

mgr Magdalena Andrzejak, mgr Irena Gera, mgr inż. Emilia Nikiel
Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, Centralne Laboratorium
Referencyjne Laboratorium Nasienne w Poznaniu rln@piorin.gov.pl

Laboratoria członkowskie ISTA mają prawo do udziału we wszystkich rundach badań biegiłości organizowanych przez Sekretariat ISTA. Dla laboratoriów członkowskich udział jest bezpłatny. Laboratoria akredytowane w ISTA są zobowiązane do udziału we wszystkich rundach badań biegiłości zgodnie z posiadanym zakresem akredytacji. Laboratoria nieakredytowane, które chcą sprawdzić swoje kompetencje w ocenie laboratoryjnej nasion mogą dobrowolnie brać udział w badaniach biegiłości.

Cele badań biegiłości ISTA:

- określenie zdolności laboratoriów do wykonywania badań,
- ocena i rozwój możliwości technicznych laboratoriów,
- monitoring możliwości technicznych laboratoriów akredytowanych w ISTA,
- uzyskanie pewności, że laboratoria są w stanie uzyskiwać wiarygodne wyniki w ocenie laboratoryjnej nasion,
- identyfikacja potrzeb szkoleniowych (słabych punktów) i porównanie metod ISTA.

Badania biegiłości ISTA są kluczowym narzędziem do pomiaru i poprawy jednolitości w ocenie nasion na całym świecie.

ISTA
Seed Quality Assurance

ISTA Secretariat
Address: Richting 32, 8304 Wallisellen
Post Address: Richtarkade 18, 8304 Wallisellen
Switzerland

Standard Proficiency Test Programme Plan 2020-2022 (Revision 2021)

Round	Species	Test round scope	Crop group	Crop group
PT20-1	<i>Phaseolus vulgaris</i>	GER, VIG (conductivity), MOI	4	Pulses
PT20-2	<i>Allium porrum</i>	PUR, OSD, GER, TZ, TSW	6	Vegetables
PT20-3	<i>Festuca pratensis</i>	PUR, OSD, GER, OIC	1	Grasses
PT20-3	<i>Felicia sp.</i>	GER	8	Flowers
PT21-1	<i>Zea mays</i>	GER, VIG (radicle emergence), MOI	2	Cereals
PT21-2	<i>Medicago sativa</i> **	PUR, OSD, GER, TZ, OIC	3	Small legumes
PT21-2	<i>Alnus glutinosa</i> *	GER	7	Forest
PT21-3	<i>Fagopyrum esculentum</i>	PUR, OSD, GER, TSW	5	Other agricultural species
PT22-1	<i>Glycine max</i>	GER	4	pulses
PT22-2	<i>Spinacia oleracea</i>	PUR, OSD, GER	6	vegetables
PT22-3	<i>Lolium perenne</i>	PUR, OSD, GER, MOI, TZ, OIC	1	grasses

Oferta badań biegiłości ISTA:

Komitet Badań Biegiłości ISTA opracowuje plan badań biegiłości raz na 3 lata. Oferowane badania to oznaczanie:

- czystości nasion,
- nasion innych gatunków w sztukach,
- zdolności kiełkowania nasion,
- żywotności nasion metodą tetrazolinową,
- wilgotności nasion,
- masy tysiąca nasion,
- wigoru nasion,
- gatunków nasion w mieszance,
- zdrowotności nasion (organizowane przez Komitet Zdrowotności Nasion).

Przygotowanie badań biegiłości i ocena rezultatów:

Przygotowanie badań biegiłości i sposób oceny opisane są w dokumencie „ISTA Standard Proficiency Test”. Organizator zapewnia poufność wszystkich danych dotyczących badań biegiłości oraz bezstronność w ocenie działań uczestników i wyników badań. Procedura przygotowania badań biegiłości jest zgodna z zasadami określonymi w normie ISO/IEC 17043:2011.

Co roku odbywają się trzy rundy obejmujące różne analizy i gatunki.

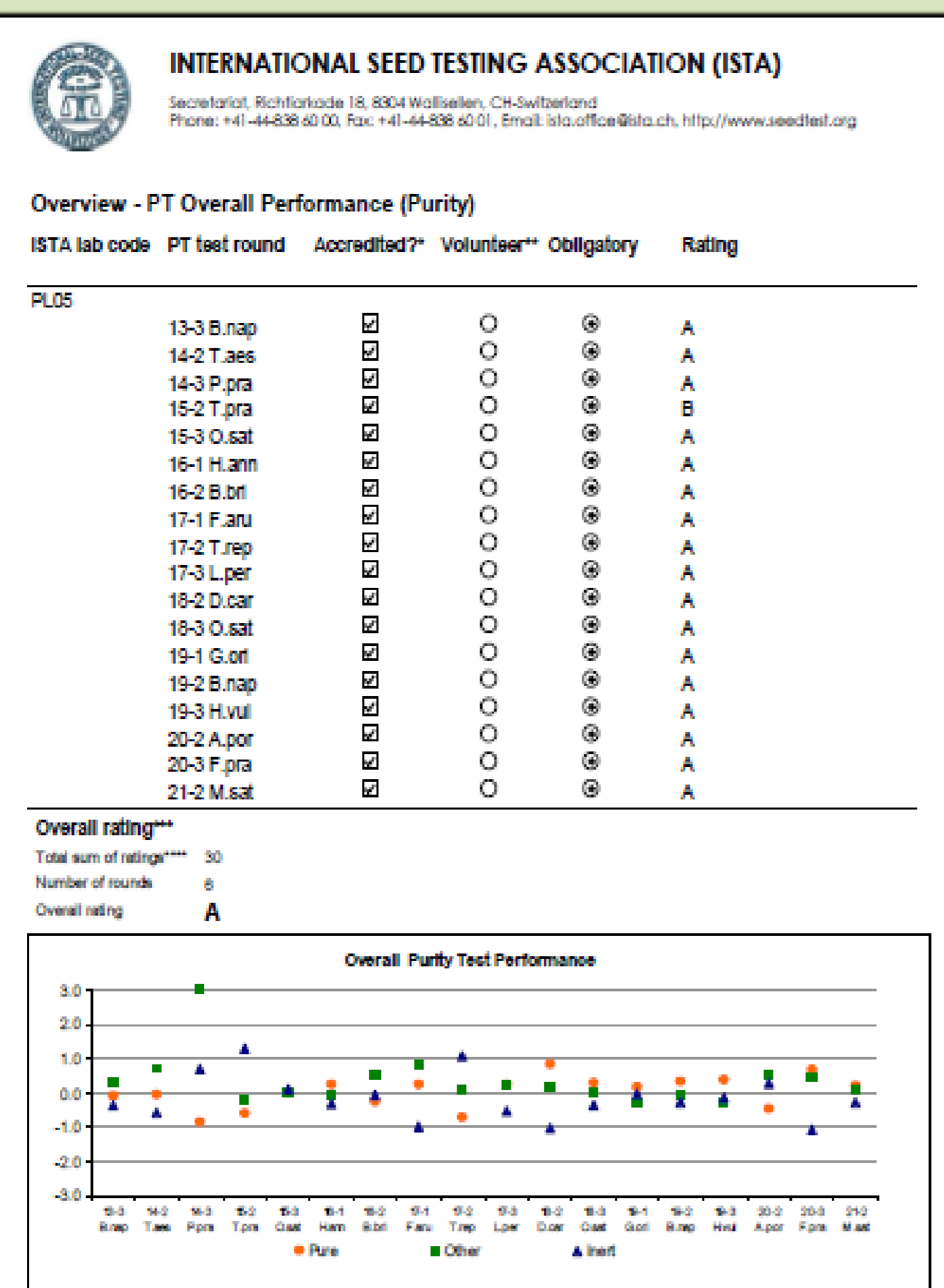
Schemat organizacji badań biegiłości dla każdej rundy obejmuje:

- przygotowanie próbek,
- rozesłanie próbek do uczestników,
- badanie próbek w laboratoriach i przesłanie wyników do organizatora,
- analizę statystyczną wyników,
- dostarczenie wyników do uczestników.

Badania biegiłości oceniane są przez ISTA w 4-stopniowej skali ocen:

- A – excellent performance (doskonale),
- B – good performance (dobrze),
- C – minimum performance (dostatecznie),
- BMP – below minimum performance (poniżej minimalnych oczekiwań).

Pozytywne wyniki testów biegiłości pozwalają na uzyskanie i ugruntowanie zaufania klientów do wyników przeprowadzonych analiz oraz budowanie pozytywnego wizerunku laboratorium w kraju i na świecie.

Organizacja badań biegiłości przez Referencyjne Laboratorium Nasienne CL GIORIN:

W 2020 r. Referencyjne Laboratorium Nasienne w Poznaniu zostało zaproszone do grona organizatorów międzynarodowych badań biegiłości ISTA i przygotowało rundę PT 20-2 *Allium porum* dla 167 laboratoriów z całego świata. Runda objęła: oznaczanie czystości, obecności nasion innych roślin w sztukach, oznaczanie kiełkowania, żywotności i masy tysiąca nasion.

Wykorzystując doświadczenie kierownictwa i personelu, Referencyjne Laboratorium Nasienne od 2012 r. organizuje badania biegiłości w zakresie oceny nasion. Badania mają charakter otwarty i adresowane są do wszystkich laboratoriów prowadzących ocenę laboratoryjną nasion, w szczególności do laboratoriów urzędowych Oddziałów Centralnego Laboratorium GIORIN i laboratoriów przedsiębiorstw nasiennych akredytowanych przez Głównego Inspektora.

Programy badań biegiłości przygotowywanych przez Referencyjne Laboratorium Nasienne są oparte na założeniach „ISTA Standard Proficiency Test” oraz norm PN-EN ISO 17043:2011 i ISO 13528:2015.

